

ט"ל מלאכות כנגד ט"ל קללות

**וּבְאֵלֶיךָ אַרְבָּעִים מְלָאכוֹת חָסֵר חֶדֶד, לָקַח עֲשָׂרָה
מַלְקוּת לָאָדָם. וְעֲשָׂרָה לַחֹהֵה. וְעֲשָׂרָה לַנֶּחֱשׁ.**

וְתַשְׁעָה לָאָרֶעָא ובאלו הארבעים אבות מלאכות חסר אחת הכה הקב"ה את

האדם וחיה והנחש עשרה מלקות וקללות, ואת הארץ הכה הקב"ה תשעה מלקות וקללות,

[קסט] וביחד הם ט"ל קללות. **וּבְגִין דְּט"ל שְׁלֵטָא בְּשַׁבַּת דְּאִיהוּ ה',**

אור הרשב"י

לכדי לא חטאתי לך אלא שהאשה שהבאת
אצלי היא הדיחה אותי מדרכיך, שנאמר
האשה אשר נתת עמדי וכו', קרא הב"ה
לאשה ואמר לה לא דייך שחטאת את עצמך
אלא שחטאת את אדם, אמרה לפניו רבון כל
העולמים הנחש הסיה דעתי לחטא לפניך,
שני הנחש השיאני ואוכל, והביא שלשתן
ונתן עליהם גזר דין מתשעה קללות ומות,
והפיל את סמאל ואת כת שלו ממקום
קדושתן מן השמים, וקצין רגליו של נחש,
ופקד עליו להיות מפשיט את עורו ומצטער
אחת לשבעה שנים בעצבון גדול, ואררו
שיהיה שואף במיעיו, ומזונו נתהפך במיעיו
לעפר, ומרורת פתנים מות בפיהו תתן שנאה
בינו לבין בני האשה שהיו רוצצין את ראשו,
ואחר ממנו המות, ונתן לאשה מתשע קללות
ומות, ענוי לידה, וענוי דם בתולים, וענוי
הריון, וענוי גדול בנים, ומכסה את ראשה
כאבל, ואינה מגלחת אותה כי אם בזנות,
ורצע את אונה כעבד עולם וכשפחה משרתת
בעלה, ואינה נאמנת בעדות, ואחר כל אלו

[קסט] כדאיתא בעירובין דף ק' עמוד ב'
והאמר רב יצחק בר אבדימי: עשר קללות
נתקללה חוה, דכתיב אל האשה אמר הרבה
ארבה - אלו שני טפי דמים, אחת דם נדה
ואחת דם בתולים. עצבונך - זה צער גידול
בנים, והרנך - זה צער העיבור, בעצב תלדי
בנים - כמשמעו. ואל אישך תשוקתך -
מלמד שהאשה משתוקקת על בעלה בשעה
שיוצא לדרך. והוא ימשל בך - מלמד
שהאשה תובעת בלב, והאיש תובע בפה, זו
היא מדה טובה בנשים. - כי קאמרינן -
דמרציא ארצווי קמיה. - הני שבע הויין! כי
אתא רב דימי אמר: עטופה כאבל, ומנודה
מכל אדם, וחבושה בבית האסורין. מאי
מנודה מכל אדם? אילימא משום דאסיר לה
ייחוד - איהו נמי אסיר ליה ייחוד! - אלא:
דאסירא לבי תרי. במתניתא תנא: מגדלת
שער כלילית, ויושבת ומשתנת מים כבהמה,
ונעשית כר לבעלה.

וכן איתא בפרקי דרבי אליעזר פרק יד אמר
אדם לפני הב"ה רבון כל העולמים כשהייתי

הלימוד היומי

ניתן להקדיש עבור הנצחות או לרפואה / הצלחה טל' 02-6249000

אֵין לֹקִין בְּשַׁבָּת ומשום שיהיו העולה כמנין ט"ל שולט בשבת ומשפיע למלכות

שהיא אות ה' האחרונה, אז לכן לא לוקין ט"ל מלקיות בשבת והם אסורים כמו הט"ל מלאכות. **וְהָאֵי ט"ל לֹא אֵיהוּ כְּט"ל דְּחֹל, מְסַטְרָא דְּעֶבֶד**

מְסַטְרוֹן והנה זה הט"ל דשבת הוא לא כמו הט"ל מלאכות של חול שהם מצד עבד

מטטרו"ן הכולל טוב ורע, מאחר שיש ג' מיני ט"ל השונים זה מזה כי יש ט"ל העליון השולט

בשבת ויש ט"ל מלאכות המותרות בחול ויש ט"ל מלאכות האסורות בשבת (רמ"ק).

וְאַרְבָּעִים מְלָאכֹת חָסֵר אַחַת, הֵם הַזֹּרֵעַ וְהַחֹרֵשׁ וְכו'.

ואלו הארבעים מלאכות חסר אחת הם הזורע והחורש וכו' [קע].

השכינה הנקראת ארץ היא בבחינת הרום לרגלי ז"א

סָבָא סָבָא, שְׂכִינְתָּא אֲתִקְרִי אֶרֶץ דְּקִדְשָׁא בְּרִידָה הוּא



אור הרשב"י

הטוחן והמרקד, והלש, והאופה. הגוזז את הצמר, המלבנו, והמנפצו, והצובעו, והטווה, והמיסך, והעושה שתי בתי נירין, והאורג שני חוטיין, והפוצע שני חוטיין, הקושר, והמתיר, והתופר שתי תפירות, הקורע על מנת לתפור שתי תפירות. הצד צבי, השוחטו, והמפשיטו, המולחו, והמעבד את עורו, והממחקו, והמחתכו. הכותב שתי אותיות, והמוחק על מנת לכתוב שתי אותיות. הבונה, והסותר, המכבה, והמבעיר, המכה בפטיש, המוציא מרשות לרשות. הרי אלו אבות מלאכות, ארבעים חסר אחת.

מות, והוציא דומים לאדם מט' קללות ומות, וקצר כחו, וקצר קומתו, טומאת הזב, טומאת הקרי, טומאת תשמיש המטה, זורע הטיים וקוצר קוצים, ומאכלו בעשב הארץ כבהמה, לחמו בדאבה, מזונותיו בזיע, ואחר כל אלו מות, אם אדם חטא מה חטא ארץ שנאמרה, אלא על שלא הגיד את מעשיה, לפיכך נאמרה, ובשעה שבני אדם חוטאין בעבירות הקלות, הוא מכה פירותיה של ארץ בעבור בני אדם, שנאמר ארורה האדמה בעבורך.

[קע] כדאיתא בשבת דף עג עמוד א' אבות מלאכות ארבעים חסר אחת: הזורע, והחורש, והקוצר, והמעמר, והדש, והזורע, הבורר

הלימוד  היומי

ניתן להקדיש עבור הנצחות או לרפואה / הצלחה טל' 02-6249000

• ואמר הרעיא מהימנא לרשב"י סבא סבא דע שהשכינה נקרא ארץ של הקב"ה שהוא ז"א.
הָיָא הוּא דְּכִתִּיב, (ישעיה סו) וְהָאָרֶץ הָדָם רַגְלֵי וזהו מש"כ בפסוק
 • והארץ הדום רגלי', דהיינו שהשכינה הנקראת ארץ היא בבחינת הדום [קעא] לרגלי ז"א.
מִסְטָרָא דְּחֶסֶד אֶתְקִרִיאת מִים. וּמִסְטָרָא דְּגִבּוּרָה
אֶתְקִרִיאת אֵשׁ. וּמִסְטָרָא דְּעֻמּוּדָא דְּאִמְצָעִיתָא אֱוִיר
 והנה מצד החסד השכינה נקראת מים, ומצד הגבורה השכינה נקראת אש, ומצד הת"ת
 שהוא העמוד האמצעי השכינה נקראת אוויר. **וְאִיהִי אָרֶץ, קִרְקַע לְכֻלָּהּ**
 והשכינה עצמה היא בחינת ארץ וקרקע לכולם, דהיינו שהשכינה שהיא יסוד העפר היא
 כוללת את כל שאר היסודות של מים אש רוח (רמ"ק).

העושה בשבת מלאכה פוגם כביכול בשכינה

וּבִגְיִן דְּנִשְׁמָתָא יְתִירָה אֶתְפְּשָׁטָא בְּשִׁכְיִנְתָּא, דְּאִיהִי
שֵׁבֶת מְלֻכְתָּא והנה בגלל שהנשמה היתירה הנמשכת מאור הבינה
 היא מתפשטת בשבת בשכינה, שאז היא נקראת שבת המלכה, דהיינו שע"כ מתרבה כח
 ממשלתה והיא שולטת בכל הנמצאים התחתונים (רמ"ק), **דְּאֶתְמַר בֵּה (תהלים קג)**
וּמַלְכוּתוֹ בְּכָל מַשְׁלָה, מִשָּׁם אִיהִי מַלְכוּת,
דְּשִׁלְטָנוּתָהּ עַל אֶרֶעָא, וְעַל אֵילָנִין וְזֶרְעִין (וטורין ואֶבְנִין) ולכן
 בשבת נאמר בה 'מלכותו בכל משלה', דהיינו שאז המלכות שולטת בכל מאחר שע"י אור



[קעא] והנה הדום הוא כעין שרפרף וכסא את רגליו.
 קטן שהיושב על הכסא הגדול מניח עליו

הלימוד  היומי

ניתן להקדיש עבור הנצחות או לרפואה / הצלחה טל' 02-6249000

הנשמה היתרה המלכות שולטת על הארץ ועל האילנות והזרעים. **וּבְגִין דְּאִילָנָא דְחַיִּי, דְּהִיא נִשְׁמָתָא יְתִירָה דְּבִשְׁבַת** וכן בגלל שגם בשבת עץ החיים ז"א מקבל נשמה יתירה מהבינה, והוא משפיע את שפעו במלכות ועי"כ יש ייחוד בזו"ן, **בָּה תּוֹלְדִין דִּילָהּ, אֵית נִיחָא לְאַרְעָא, דְּאִיהִי שְׂכִינְתָא** אז לכן כל התולדות הרוחניים הנעשים מזה הייחוד העליון הם תלויים בה, ועי"כ יש מנוחה לפעולות הגשמיות לזו הארץ שהיא בסוד המלכות, ולכן העושה בשבת מלאכה פוגם כביכול בשכינה (רמ"ק)♦.

אסור לעשות פגם בזו המלכות הנקראת פרה אדומה

וּבְגִין דְּשְׂכִינְתָא עֲלָאָה אֶתְפַּשְׁטָא בְּאַרְעָא, דְּאֶתְמַר בָּהּ (במדבר יט) פָּרָה אֲדָמָה תְּמִימָה אֲשֶׁר אֵין בָּהּ מוֹם אֲשֶׁר לֹא עָלָה עָלֶיהָ עֹל והנה בגלל שהשכינה העליונה בינה היא מתפשטת במלכות הנקראת ארץ בשבת, שבזה נאמר פרה אדומה תמימה וגו', דהיינו שבשבת נאמר על המלכות 'פרה אדומה תמימה שלא עלה עליה עול', **אָסוּר לְחַרוֹשׁ בְּשַׁבַּת חֲרִישָׁה בְּשׂוֹר. דְּאֶתְמַר (תהלים קכט) עַל גְּבִי חֲרָשׁוֹ חֲרָשִׁים** אז לכן אסור לחרוש בשבת ולעשות מלאכת חרישה בזו בחינת השור, דהיינו שאסור לעשות פגם בזו המלכות הנקראת פרה אדומה [קעב], כי בזה הוא סוד

אור הרשב"י

[קעב] ומה שנקט הזהר לשון שור ולא לשון שהוא לשון הפסוק לא תחרוש בשור וגו'. פרה מאחר שקאי על המלכות הוא מאחר

הלימוד היומי

ניתן להקדיש עבור הנצחות או לרפואה / הצלחה טל' 02-6249000